

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 227.484 van 20 mei 2014
in de zaak A. 211.284/XIV-35.412**

In zake : Tom SEGERS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Iris Exelmans
kantoor houdend te 3290 Diest
Schellekensberg 28
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de LOKALE POLITIEZONE MAASLAND
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Koen Geelen en Wouter Moonen
kantoor houdend te 3500 Hasselt
Gouverneur Roppesingel 131
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 20 december 2013, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 18 oktober 2013 van het politiecollege van de politiezone Maasland waarbij aan verzoeker de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege wordt opgelegd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota en een administratief dossier ingediend.

Auditeur Marijke Van Limbergen heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 april 2014.

Kamervoorzitter André Beirlaen heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Leen Vanbrabant, die loco advocaat Iris Exelmans verschijnt voor verzoeker, en advocaat Rutger Tibau, die loco advocaten Koen Geelen en Wouter Moonen verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Marijke Van Limbergen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Verzoeker is inspecteur van politie en lid van het korps van de lokale politiezone Maasland.

Met een informatieverslag van 10 juni 2008 brengt CP Provost de korpsleiding op de hoogte van feiten die mogelijks een tuchtvergriep uitmaken (meer bepaald het lekken van politionele informatie), zonder daarbij evenwel te preciseren door wie deze feiten mogelijks zouden zijn gepleegd.

Na kennisname van het aanhoudingsmandaat uitgevaardigd ten aanzien van verzoeker, wordt op 29 juli 2008 aan de onderzoeksrechter toelating gevraagd om het dossier van het gerechtelijk onderzoek in te kijken. De inzage ervan wordt geweigerd.

Nadat verzoeker middels zijn advocaat wordt gehoord op de zitting van 10 september 2008, beslist het politiecollege op 15 september 2008 om verzoeker bij ordemaatregel voorlopig te schorsen gedurende vier maanden met inhouding van 25 % van de wedde.

Op 8 december 2008 deelt de korpschef aan verzoeker mee dat er, gelet op het gerechtelijk onderzoek en de onmogelijkheid om inzage van het dossier te krijgen, een administratief dossier wordt samengesteld en dat de termijn van zes maanden inzake de kennisgeving van het inleidend verslag zal aanvangen op de dag dat de korpschef door de gerechtelijke overheid in kennis wordt gesteld van een gerechtelijke eindbeslissing, de seponering van het dossier of het verval van de strafvordering.

Op 18 december 2008 verlengt het politiecollege de voorlopige schorsing met vier maanden met inhouding van 25% van de wedde.

Op 30 maart 2009 beslist het politiecollege de voormelde ordemaatregel overeenkomstig artikel 61, derde lid, van de wet van 13 mei 1999 houdende het tuchtstatuut van de personeelsleden van de politiediensten (hierna “tuchtwet” genoemd) te verlengen tot het verstrijken van een termijn van vier maanden nadat er een gerechtelijke beslissing werd genomen of nadat het dossier werd geseponneerd dan wel de strafvordering vervallen is.

Op 12 mei 2010 en op 16 november 2010 informeert de korpschef naar de stand van het gerechtelijk dossier.

Met een schrijven van 25 november 2010 wordt de korpschef ervan op de hoogte gebracht dat verzoeker zal worden gedagvaard in de dossiers 10.F1.3179-08 (betichting van schending van het beroepsgeheim) en 60.F1.2188-08 (betichting van lidmaatschap van een criminele organisatie) om voor de correctionele rechtbank te verschijnen. Deze informatie wordt nogmaals bevestigd op 12 en 13 april 2011.

Op 8 februari 2012 spreekt de correctionele rechtbank te Tongeren verzoeker vrij voor de betichting in de zaak 60.F1.2188-08 (lidmaatschap van een criminele organisatie), maar verklaart hem schuldig aan de feiten in de zaak 10.F1.3179-08 (betichting van schending van het beroepsgeheim).

Verzoeker en het openbaar ministerie tekenen hoger beroep aan tegen deze uitspraak.

In het arrest van 16 januari 2013 bevestigt het hof van beroep te Antwerpen het vonnis van de correctionele rechtbank, met dien verstande dat er uitstel van de tenuitvoerlegging wordt verleend voor de hoofdgevangenisstraf voor

een termijn van drie jaar en dat verzoeker verplicht wordt tot het betalen van een vergoeding van € 50,00 in plaats van € 31,28.

Met een schrijven van 19 februari 2013 brengt de Procureur-generaal het arrest van het hof van beroep van 16 januari 2013 ter kennis van de voorzitter van het politiecollege, evenals de relevante delen van het strafdossier.

Op 19 april 2013 beslist het politiecollege om de zaak te evoceren en voort te zetten zonder een voorafgaand onderzoek te bevelen.

In het inleidend verslag van 29 april 2013 stelt het politiecollege voor om de zware tuchtstraf van de afzetting op te leggen met ingang van 15 september 2008, zijnde de dag waarop de ordemaatregel van de voorlopige schorsing voor het eerst werd opgelegd.

Op 29 april 2013 beslist het politiecollege eveneens om verzoeker op te roepen voor een hoorzitting met betrekking tot de voorlopige schorsing.

Op 7 mei 2013 beslist het politiecollege om verzoeker voorlopig te schorsen voor een periode van vier maanden met inhouding 25% van de wedde.

Op 4 juni 2013 wordt verzoeker, bijgestaan door zijn advocate, gehoord door het politiecollege. Op deze hoorzitting legt verzoeker een verweerschrift neer en maakt hij vier stukken over.

Op 10 juni 2013 stelt het politiecollege voor om verzoeker de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege op te leggen.

Op 12 juni 2013 geeft de procureur des Konings een gunstig advies met betrekking tot de voorgenomen zware tuchtstraf.

Op 17 juni 2013 wordt het voorstel van zware tuchtstraf ter kennis gebracht van verzoeker.

Op 24 juni 2013 dient verzoeker een verzoek tot heroverweging bij de tuchtraad in.

Op 15 mei 2013 formuleert de tuchtraad zijn definitief advies. Hierin adviseert hij dat de feiten bewezen zijn en aan verzoeker moeten worden toegerekend, dat ze een tuchtinbreuk uitmaken en dat de zware tuchtstraf van het “ontslag van ambtswege” dient te worden opgelegd.

Op 18 oktober 2013 beslist de hogere tuchtoverheid om aan verzoeker de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege op te leggen.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid van de vordering

4. De verwerende partij werpt een exceptie (van laattijdigheid op). Deze wordt niet onderzocht, aangezien verder zal blijken dat niet is voldaan aan de wettelijke vereiste voorwaarden om tot de schorsing van de tenuitvoerlegging over te gaan.

V. Onderzoek van de vordering

Overeenkomstig artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

Ernst van de middelen

A. Eerste middel

5.1. Uiteenzetting van het middel

In een eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 24 en 38sexies van de tuchtwet, voert verzoeker in wezen aan dat het voorstel van zware tuchtstraf hem buiten de termijnen voorzien in artikel 38sexies van de tuchtwet ter kennis werd gebracht. Verzoeker is van mening dat de hogere tuchtoverheid ten onrechte op grond van artikel 24 van de tuchtwet meende te moeten wachten op het advies van de procureur des Konings, aangezien hij geen opdracht van gerechtelijke politie uitvoerde, maar op het ogenblik van de

tuchtfeiten niet meer van dienst was en niet betrokken was bij de uit te voeren opdrachten. Verzoeker steunt zich dienaangaande ook op de omzendbrief nr. COL4/2003 van 23 mei 2003, waarin gesteld wordt dat het in artikel 24 van de tuchtwet bedoelde advies vereist is wanneer een opdracht van gerechtelijke politie slecht uitgevoerd wordt, wanneer zij onvolledig is geweest, of wanneer zij niet uitgevoerd is of de uitvoering ervan geweigerd werd. In casu voerde verzoeker geen enkele opdracht van gerechtelijke politie uit, zodat er volgens hem geen advies diende geformuleerd te worden en de hogere tuchtoverheid de kennisgeving van haar beslissing aldus niet behoefde te laten afhangen van het ontvangen van een advies van de procureur des Konings.

Beoordeling

5.2. Verzoeker is van mening dat, aangezien hij op het ogenblik van de feiten geen enkele opdracht van gerechtelijke politie uitvoerde, door de tuchtoverheid geen advies diende te worden gevraagd aan de procureur des Konings overeenkomstig artikel 24 van de tuchtwet.

Artikel 24, tweede lid, van de tuchtwet luidt als volgt:

“Wanneer feiten werden gepleegd die rechtstreeks betrekking hebben op de uitvoering van een opdracht van gerechtelijke politie kan een zware tuchtstraf slechts worden opgelegd na het advies van de procureur des Konings tot wiens ambtsgebied de lokale politie of de op arrondissementeel niveau gedeconcentreerde (directie of dienst) van de federale politie waarvan het betrokken personeelslid deel uitmaakt, behoort.”

In tegenstelling tot hetgeen verzoeker meent, lijkt het voormelde artikel op het eerste gezicht geenszins te vereisen dat de feiten gepleegd werden “tijdens” de uitvoering van een opdracht van gerechtelijke politie, doch stelt het enkel dat de feiten “rechtstreeks betrekking hebben op de uitvoering” van een opdracht van gerechtelijke politie. “Betrekking hebben op” betekent dat er een wederzijds verband is tussen - in casu - de feiten en de uitvoering van een opdracht van gerechtelijke politie. Dat degene die de feiten begaat ook betrokken is in de uitvoering van een opdracht van gerechtelijke politie wordt niet vereist. Indien de wetgever voor ogen had om enkel een adviesaanvraag te voorzien in het geval van

tuchtfeiten gepleegd “tijdens” de uitvoering van een opdracht van gerechtelijke politie, dan had hij zulks uitdrukkelijk voorzien door te stellen dat het advies wordt ingewonnen wanneer feiten worden gepleegd die rechtstreeks betrekking hebben op “en begaan worden tijdens de uitvoering” van een opdracht van gerechtelijke politie.

Voor zover verzoeker aldus voorhoudt dat hij op het ogenblik van de feiten zelf geen opdracht van gerechtelijke politie uitvoerde, maar de feiten uitvoerde “in zijn vrije tijd”, stelt de verwerende partij dan ook terecht vast dat verzoeker niet lijkt te betwisten dat deze tuchtfeiten, uitgevoerd in zijn “vrije tijd”, in verband staan met en een invloed hebben gehad – en dus rechtstreeks betrekking hebben – op een opdracht van gerechtelijke politie. Van een schending van artikel 24 van de tuchtwet is dan ook geen sprake.

Van een schending van artikel 38sexies van de tuchtwet is evenmin sprake. Artikel 38sexies van de tuchtwet bepaalt dat de hogere tuchtoverheid in de in artikel 24 bedoelde gevallen haar definitieve beslissing slechts kan meedelen na kennis genomen te hebben van de in artikel 24, eerste en tweede lid, bedoelde adviezen. De tuchtoverheid heeft op 10 juni 2013 een voorstel van zware tuchtstraf geformuleerd en op 11 juni 2013 voor advies overgemaakt aan de procureur des Konings, die op 12 juni 2013 een gemotiveerd advies heeft verleend met betrekking tot de voorgenomen tuchtstraf. Zelfs wanneer wordt aangenomen dat de termijn van 15 dagen, voorzien in artikel 38sexies, eerste lid, van de tuchtwet slechts wordt gestuit door de adviesvraag, moet worden vastgesteld dat het voorstel van zware tuchtstraf op 17 juni 2013, dus binnen deze termijn, werd ter kennis gebracht van verzoeker.

Het eerste middel is niet ernstig.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

6.1. In een tweede middel, afgeleid uit de schending van artikel 56, eerste lid, van de tuchtwet, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het redelijke termijnbeginsel, voert verzoeker aan dat de hogere tuchtoverheid ten onrechte

heeft gewacht op de gerechtelijke eindbeslissing nu zij reeds sedert 18 december 2008 op de hoogte was van de tuchtfeiten (die plaatsvonden op 24 mei 2008 en 6 juni 2008) en vanaf die datum in het bezit werd gesteld van een volledige kopij van het strafdossier met de uitdrukkelijke vraag om een tuchtprocedure op te starten. Ondanks het feit dat de tuchtoverheid aldus volledig op de hoogte was, heeft zij volgens verzoeker stil gezeten, terwijl zij minstens een administratief onderzoek had kunnen gelasten. Het gegeven dat er een tweede strafzaak hangende was, had, aldus verzoeker, de verwerende partij er niet mogen van weerhouden om reeds een tuchtprocedure op te starten voor de feiten gepleegd op 24 mei 2008 en 6 juni 2008. Indien uit het strafonderzoek zou zijn gebleken dat hij schuldig was aan de feiten van de tweede strafzaak, had de verwerende partij volgens verzoeker een tweede tuchtprocedure moeten opstarten. Verzoeker acht de door hem aangehaalde bepaling en beginselen dan ook geschonden nu hij van bij de aanvang de feiten heeft bekend en sedert 18 december 2008 aan de tuchtoverheid ter kennis heeft gebracht. Verzoeker stelt voorts dat de tuchtoverheid niet heeft gemotiveerd waarom zij toepassing wenste te maken van artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet. De tuchtoverheid heeft volgens verzoeker dan ook te lang gewacht, waardoor de tuchtvordering verjaard is.

Beoordeling

6.2. Verzoeker is van oordeel dat de tuchtoverheid ten onrechte heeft gewacht op de gerechtelijke eindbeslissing om de tuchtprocedure op te starten. Hij stelt dat de tuchtoverheid sedert 18 december 2008 op de hoogte was van de feiten en er aldus geen enkele reden was om artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet toe te passen.

Op grond van artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet heeft de tuchtoverheid, in het geval dat een opsporingsonderzoek loopt of de strafvervolging is ingesteld voor dezelfde feiten, de mogelijkheid om een tuchtprocedure pas op te starten na kennisname van een gerechtelijke eindbeslissing. Het maakt het de tuchtoverheid aldus mogelijk om, wanneer het twijfels heeft over de wezenlijke elementen die in een tuchtzaak aan de orde staan – het bewijs van de feiten die de betrokkene gepleegd heeft, de ernst van de feiten

en de schuld van de betrokkene, de tuchtrechtelijke kwalificatie en de weerslag van de feiten op de werking van de dienst –, een definitieve uitspraak van de strafrechter af te wachten.

De mogelijkheid om de tuchtvordering uit te stellen neemt evenwel niet weg dat het bestuur ook de verplichting heeft om binnen een redelijke termijn klaarheid te brengen in de toestand van het personeelslid. Uitstel van tuchtvervolging is dan ook slechts mogelijk wanneer het bestuur er niet in slaagt om op grond van de eigen initiatieven die het ter zake ontwikkelt, klaarheid in de zaak te brengen en op grond daarvan de noodzaak van een tuchtrechtelijk optreden te beoordelen. In dat verband gaat de Raad van State na of de tuchtoverheid de gepaste initiatieven heeft genomen om klaarheid in de zaak te brengen, of zij niet in de mogelijkheid was om, los van het strafonderzoek, een eigen onderzoek te voeren en of zij op grond daarvan niet over voldoende gegevens beschikte om op correcte wijze de tuchtvordering in te stellen. De inspanning die van het bestuur gevraagd wordt, moet in redelijkheid beoordeeld worden. Tot de miskennis van de redelijke termijneis kan slechts besloten worden wanneer het bestuur inert gebleven is, het slechts een pro forma onderzoek heeft ingesteld of nagelaten heeft de voor de hand liggende onderzoeken te verrichten terwijl zij op geen enkele wijze interfereerden met het strafonderzoek.

Te dezen heeft de tuchtoverheid daadwerkelijk de gerechtelijke eindbeslissing afgewacht alvorens met betrekking tot de tuchtfeiten verdere tuchtrechtelijke initiatieven te nemen. De vraag rijst of de tuchtoverheid niet eerder – met name vanaf 18 december 2008 (dit is naar aanleiding van het verhoor met betrekking tot de voorgenomen verlenging van de voorlopige schorsing bij ordemaatregel) of tussen die datum en de officiële kennisname van het eindvonnis – over voldoende nauwkeurige en bewijskrachtige gegevens beschikte of kon beschikken om te oordelen dat verzoeker zich misdragen heeft op een wijze die mogelijks tuchtrechtelijk bestraft kan worden zodat zij een tuchtprocedure kon inleiden.

In dat verband moet worden vastgesteld dat de korpschef op 10 juni 2008 door CP Provost op de hoogte werd gebracht van het feit dat er zich op 6 juni 2008 in een tijdsspanne van 20 minuten een “lek” vanuit de politie heeft voorgedaan rond de op til zijnde arrestatie van een crimineel, zonder daarbij

evenwel te preciseren door wie deze feiten mogelijks zouden zijn gepleegd. Na kennisname van de aanhouding van verzoeker, verzoekt de korpschef op 29 juli 2008 de procureur des Konings om inzage van het gerechtelijk dossier. Met een brief van 1 september 2008 weigert de procureur des Konings aan de tuchtoverheid inzage te verlenen van het gerechtelijk dossier. Hierop wordt besloten om verzoeker bij wijze van ordemaatregel voorlopig te schorsen omdat hij in verdenking is gesteld lid te zijn van een criminele organisatie (onderzoek nr. 46/08 van onderzoeksrechter Noelmans) en wegens schending van het beroepsgeheim (onderzoek nr. 64/08 van onderzoeksrechter Meesen).

Verzoeker stelt dat de tuchtoverheid “duidelijk te lang gewacht (heeft) waardoor de tuchtvordering verjaard is” nu hij de feiten ab initio zou hebben toegegeven en hij de tuchtoverheid reeds vanaf 18 december 2008, zijnde de datum van het verhoor omtrent de voorgenomen verlenging van de voorlopige schorsing bij ordemaatregel, in kennis gesteld heeft van de feiten.

Voormeld standpunt kan niet worden gevolgd. In tegenstelling tot hetgeen verzoeker aanvoert, kan geenszins worden gesteld dat de tuchtoverheid reeds op 10 juni 2008, minstens vanaf 18 december 2008 voldoende kennis had van de feiten, vermits uit niets blijkt dat hij de feiten ab initio zou hebben toegegeven.

Zo blijkt vooreerst dat de verwerende partij op 10 juni 2008 enkel middels een informatieverlag van CP Provost op de hoogte werd gebracht van een “lek”, zonder dat daarbij evenwel reeds werd aangegeven wie dan wel verantwoordelijk zou zijn voor dit lek.

Naar aanleiding van het voornemen van de tuchtoverheid om verzoeker bij wijze van ordemaatregel voorlopig te schorsen stelde zijn raadvrouw in haar pleitnota van 14 september 2008 dat “de voorstelling van de feiten, zoals weergegeven in het betekende voorstel (...) door [verzoeker] ten zeerste (wordt) betwist”, dat hij “deze voorstelling van de feiten (ontkent)” en dat “de feiten (...) volledig (worden) opgeblazen en uit hun context gerukt”. Van enige bekentenis van de feiten in hoofde van verzoeker is dan ook geen sprake.

Op 8 december 2008 neemt verzoeker kennis van de beslissing van 28 november 2008 dat toepassing zal worden gemaakt van artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet. Verzoeker kan bezwaarlijk voorhouden dat de tuchtoverheid

niet heeft gemotiveerd waarom zij toepassing wenste te maken van artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet, nu in deze beslissing uitdrukkelijk wordt verwezen naar het bestaan van het gerechtelijk onderzoek lastens verzoeker en de onmogelijkheid om in dit stadium van het gerechtelijk onderzoek toelating tot inzage te verkrijgen.

Ook naar aanleiding van het verhoor op 18 december 2008 door het politiecollege omtrent het voornemen tot verlenging van de voorlopige schorsing, verwees verzoekers raadvrouw uitdrukkelijk “naar de motivaties in de eerste pleitnota”, waarbij de feiten betwist werden, en wenste zij thans een afschrift van een strafdossier te overhandigen betreffende de betichting van schending van het beroepsgeheim, daarbij stellende dat dit het volledige strafdossier was. Niet alleen is ook hier geen sprake van enige bekentenis van de door verzoeker gepleegde feiten (wat de schending van het beroepsgeheim betreft), bovendien kon op de hoorzitting van 18 december 2008 niet worden vastgesteld of het overhandigde dossier een volledig strafdossier was aangezien de tuchtoverheid zelf geen kennis had van het opgestelde strafdossier. De verwerende partij stelt bovendien terecht dat de raadvrouw van verzoeker op dat ogenblik slechts het dossier van één onderzoek neerlegde, terwijl er echter sprake was van twee betichtingen, namelijk schending van het beroepsgeheim en lidmaatschap van een criminele organisatie. Verzoeker heeft ook op geen enkel ander ogenblik te kennen gegeven dat hij de feiten bekende. Het was de tuchtoverheid op dat ogenblik bijgevolg reeds duidelijk dat niet alle gegevens van het gerechtelijk onderzoek werden meegedeeld. Ook de tuchtraad merkte omtrent de mededeling van het strafdossier reeds op dat verzoeker op de zitting van 18 december 2008 enkel heeft aangedrongen op een snelle afhandeling van de tuchtprocedure door één van de gerechtelijke dossiers waarin hij als verdachte betrokken was te overhandigen aan de tuchtoverheid nadat hem door de tuchtoverheid werd meegedeeld dat zij voor de voortzetting van de tuchtprocedure wenste te wachten op de gerechtelijke eindbeslissing. De tuchtraad wijst er dienaangaande op dat verzoeker, door zich op dat ogenblik dubbelzinnig op te stellen door slechts één van de twee gerechtelijke dossiers mee te delen, zeker niet duidelijk heeft gemaakt dat hij zich verzette tegen de beslissing om te wachten op de gerechtelijke eindbeslissing en dat hij, door deze dubbelzinnige houding, het recht verwerkt

heeft om, nadat de termijnen bedoeld in artikel 56, eerste lid, van de tuchtwet verlopen zijn, het recht van de tuchtoverheid om zich te beroepen op de uitzonderingsbepaling vervat in artikel 56, tweede lid, te betwisten. De tuchtraad stelt voorts terecht dat de beslissing om te wachten op een gerechtelijke eindbeslissing zich hoe dan ook opdroeg, nu verzoeker betrokken was als verdachte in een complex drugsonderzoek dat onlosmakelijk verbonden was met het onderzoek naar de schending van het beroepsgeheim waarvoor hij vervolgd en veroordeeld werd en de tuchtoverheid aldus niet kon en mocht tussenkomen in dit onderzoek en de eindbeslissing diende af te wachten om de ernst van de schending van het beroepsgeheim juist te kunnen inschatten.

“[D]at van meet af aan duidelijk was dat het dossier waarin INP Tom Segers betrokken was een complex dossier was”, blijkt genoegzaam uit de motivering van de bestreden beslissing, waar er op gewezen wordt :

- dat het over twee gerechtelijke onderzoeken ging voor de feiten van 6 juni 2008 (met name een gerechtelijk onderzoek voor het lid zijn van een criminele organisatie (60.F1.2188-08) en het schenden van zijn beroepsgeheim (10.F1.3179-08));
- dat er bij deze feiten nog een onderzoek gevoegd is wegens het schenden van zijn beroepsgeheim met betrekking tot het meedelen van vliegende alcoholcontroles (toegevoegd aan 10.F1.3179-08);
- dat de feiten met betrekking tot het lid zijn van een criminele organisatie kaderden in een ruim gerechtelijk onderzoek naar een bende rond hoofdverdachte Philippe Pirson die zich bezig hield met handel in verboden verdovende middelen op grote schaal, en dat dit onderzoek voor verzoeker relevant was om inzicht te verwerven over de verdenking dat hij lid was van een criminele organisatie;
- dat er in de gerechtelijke onderzoeken 12 personen in verdenking zijn gesteld, die allen verdacht werden deel uit te maken van de criminele organisatie;
- dat in de gerechtelijke onderzoeken gebruik is gemaakt van zeer bijzondere opsporingsonderzoeken (waaronder de huiszoeking, de telefoontap en een undercoveragent) die het politiecollege als tuchtoverheid niet tot haar beschikking heeft en het gerechtelijk

onderzoek bovendien een internationaal luik heeft gekend met onderzoeksdaaden in het buitenland;

- dat uit het strafdossier voldoende blijkt dat zowel de betichting van de schending van het beroepsgeheim als de betichting lid te zijn van een criminele organisatie, het onderzoek noodzakelijk maakte naar handelingen van derden waarover een tuchtoverheid geen bevoegdheid heeft, wat een belangrijke hinderpaal is, waarbij deze derden bovendien tot de zware criminaliteit behoren waarvoor het onderzoek moet overgelaten worden aan de gespecialiseerde recherche diensten;
- dat een tuchtrechtelijk onderzoek mogelijkerwijze had kunnen interfereren met het grootscheeps gerechtelijk onderzoek naar zware criminele feiten, terwijl het niet de bedoeling kan zijn het risico te nemen dat een tuchtrechtelijk onderzoek het verloop van dergelijk strafrechtelijk onderzoek nadelig gaat beïnvloeden;
- dat uit het gerechtelijk dossier blijkt dat verzoeker de strafrechtelijke aantijgingen jegens hem steeds heeft betwist; dat hij nog beroep heeft aangetekend tegen het vonnis van 8 februari 2012 van de correctionele rechtbank te Tongeren en dat uit de bewoordingen van het arrest van 16 januari 2013 van het hof van beroep te Antwerpen blijkt dat hij ook voor het hof van beroep nog steeds betwistte dat de vaststellingen rechtmatig waren;
- dat uit het verloop van het gerechtelijk dossier blijkt dat de betichting met betrekking tot het lid zijn van een criminele organisatie het voorwerp heeft uitgemaakt van een zwaar debat en het voorwerp is geweest van een uitvoerig gerechtelijk onderzoek, waarbij bijzondere opsporings-technieken werden gebruikt en op basis waarvan verzoeker door de raadkamer werd verwezen naar de correctionele rechtbank; dat de correctionele rechtbank hem voor deze betichting heeft vrijgesproken, maar dat het openbaar ministerie tegen deze vrijspraak beroep heeft aangetekend; dat het hof uiteindelijk de vrijspraak heeft bevestigd. In alle redelijkheid moet van dit onderzoek en debat gesteld worden dat ze de mogelijkheden van het college overstijgen, temeer daar deze betichting afhankelijk is naar het onderzoek van de gedragingen van derden (INP

Segers kan op zijn eentje onmogelijk een criminele organisatie zijn) wat een hinderpaal vormt voor een tuchtoverheid om dergelijk onderzoek te voeren.

Verzoeker betwist geen van deze vaststellingen. Wanneer de tuchtoverheid aldus nog niet over voldoende kennis beschikte van de constitutieve elementen die bij het opleggen van een tuchtstraf aan de orde zijn, te weten het bewijs van de feiten die de betrokkene gepleegd heeft, de ernst van de feiten en de schuld van de betrokkene, de tuchtrechtelijke kwalificatie en de weerslag van de feiten op de werking van de dienst, kan het de tuchtoverheid dan ook niet ten kwade worden geduid dat zij op dat moment de tuchtprocedure nog niet heeft opgestart. Te dezen blijkt uit wat voorafgaat dat de tuchtoverheid zelf, met eigen middelen, niet sneller de exacte betrokkenheid van verzoeker in de hem ten laste gelegde feiten kon achterhalen, en dat de complexe onderzoeksdaten, de samenhang met een tweede gerechtelijk onderzoek, het mogelijk lidmaatschap van verzoeker van een criminele organisatie waarover geen verdere gegevens bekend waren en de mogelijke interferentie van een administratief onderzoek met de lopende gerechtelijke onderzoeken deugdelijke redenen zijn voor de beslissing om geen eigen administratief onderzoek in te stellen. Verzoeker verduidelijkt evenmin welke onderzoeksdaten, andere dan deze die gesteld werden in het gerechtelijk onderzoek, de tuchtoverheid kon stellen om op tuchtrechtelijk vlak meer duidelijkheid in de zaak te krijgen zonder daarbij het gerechtelijk onderzoek te hinderen. Op basis van het strafdossier dat door verzoeker werd voorgelegd en zonder over verdere informatie te beschikken omtrent de lopende gerechtelijke onderzoeken, kon de tuchtoverheid zich, zonder het risico op een doorkruising van de lopende gerechtelijke onderzoeken, geen volledig beeld vormen van de betrokkenheid van verzoeker en van de precieze aard, omvang en toerekening van de door hem gepleegde feiten, temeer nu verzoeker zijn persoonlijke betrokkenheid bij de feiten steeds heeft betwist.

De tuchtoverheid kan evenmin worden verweten - en verzoeker beweert dit ook geenszins - al te passief de gerechtelijke eindbeslissing te hebben afgewacht, zoals blijkt uit de brieven die zij aan de gerechtelijke overheid heeft gericht en waarin zij naar de stand van de gerechtelijke procedure heeft geïnformeerd.

Uit niets blijkt dan ook dat verzoeker, vóór de kennisgeving van het eindvonnis door de procureur des Konings aan de verwerende partij, op enig ogenblik de feiten heeft toegegeven of heeft willen toegeven aan de tuchtoverheid. Verzoeker toont evenmin aan op grond van welke concrete gegevens de verwerende partij eind 2008 een tuchtvordering had kunnen instellen.

De tuchtoverheid kon dan ook redelijkerwijze oordelen dat het door verzoekers raadsvrouw op de zitting van 18 december 2008 voorgelegde strafdossier niet volstond om met voldoende zekerheid te stellen dat de feiten die aan verzoeker ten laste werden gelegd bewezen zijn. Zij beschikte, gelet op de complexiteit van de zaak, zelf niet over de middelen om de waarheid aan het licht te brengen nu een eigen administratief onderzoek het gerechtelijk onderzoek dreigde te doorkruisen en zij heeft herhaaldelijk geïnformeerd naar de stand van het gerechtelijk onderzoek zodat haar niet kan worden verweten dat zij inert is gebleven om de werkelijke toedracht van de tuchtfeiten te achterhalen.

Het is derhalve pas ná de mededeling van de gerechtelijke eindbeslissing en de volledige strafdossiers met betrekking tot de twee gerechtelijke onderzoeken dat de tuchtoverheid over voldoende elementen kon beschikken om op tuchtrechtelijk vlak verdere initiatieven te nemen.

Het dossier van de zaak geeft blijk van redenen die de verwerende partij toelieten de tuchtvordering uit te stellen totdat de strafrechter uitspraak had gedaan. Verzoeker voert niet aan dat de verwerende partij na de kennisneming van de definitieve beslissing van de strafrechter de zaak nog heeft laten aanslepen.

In de gegeven omstandigheden kan besloten worden dat de tuchtoverheid terecht toepassing heeft gemaakt van artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet en de gerechtelijke eindbeslissing vermocht af te wachten. De verwerende partij merkt terecht op dat - in tegenstelling tot hetgeen verzoeker voorhoudt - in de bestreden beslissing uitvoerig wordt gemotiveerd waarom de tuchtoverheid toepassing heeft gemaakt van artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet (zie dienaangaande ook de bespreking van het derde middel).

Het tweede middel is niet ernstig.

C. Derde middel

Uiteenzetting van het middel

7.1. In een derde middel, afgeleid uit de schending van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van het algemeen rechtsbeginsel dat elke beslissing materieel gemotiveerd moet zijn, stelt verzoeker dat voor een zwaardere tuchtstraf een strengere motiveringsplicht geldt en dat, aangezien de bestreden beslissing één van de zwaarste tuchtstraffen inhoudt, een zeer nauwkeurige en precieze motivering vereist is. Verzoeker wijst er op dat de hogere tuchtoverheid geen rekening houdt met het gegeven dat hij tot inkeer is gekomen, dat het lange wachten voor hem ondragelijk was en dat niet gemotiveerd wordt waarom niet eerder met de tuchtprocedure kon gestart worden noch waarom de tuchtoverheid de gerechtelijke eindbeslissing diende af te wachten omtrent de betichting van het lidmaatschap van een criminele bende, aangezien deze betichting heeft geleid tot een vrijspraak, zoals reeds bekend was na het vonnis van de correctionele rechtbank te Tongeren. Verzoeker voert voorts aan dat de tuchtoverheid de motiveringsplicht schendt omdat de nota van 28 november 2008 waarbij zij toepassing maakt van artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet, “zonder meer niet gemotiveerd (werd)”. Verzoeker acht ten slotte de motiveringsplicht geschonden door de bestreden beslissing wat betreft de argumentatie die de tuchtoverheid aanbrengt om te stellen dat zij gerechtigd was om de gerechtelijke eindbeslissing af te wachten.

Beoordeling

7.2. Voor zover verzoeker aanvoert dat de nota van 28 november 2008 waarbij de tuchtoverheid meedeelt dat zij toepassing maakt van artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet, “zonder meer niet gemotiveerd (werd)”, dient opgemerkt te worden dat de formele motiveringswet niet van toepassing is op de beslissing om de tuchtprocedure aan het strafdossier te koppelen. Dergelijke beslissing wijzigd de rechtstoestand van verzoeker niet en heeft - zoals verzoeker overigens zelf opmerkt - een louter voorbereidend karakter. Er is evenmin een

andere reglementaire bepaling die de formele motivering ervan verplicht stelt. Ten overvloede moet overigens worden vastgesteld dat de voormelde nota van 28 november 2008 wel degelijk motiveert waarom de tuchtoverheid toepassing wenst te maken van artikel 56, tweede lid, van de tuchtwet, nu in deze nota uitdrukkelijk wordt verwezen naar het bestaan van het gerechtelijk onderzoek lastens verzoeker en de onmogelijkheid om in dit stadium van het gerechtelijk onderzoek toelating tot inzage te verkrijgen.

Verzoeker stelt voorts dat geen rekening zou zijn gehouden met het gegeven dat hij tot inkeer is gekomen en dat het lange wachten voor hem ondragelijk was, en dat niet gemotiveerd wordt waarom niet eerder met de tuchtprocedure kon gestart worden noch waarom de tuchtoverheid de gerechtelijke eindbeslissing diende af te wachten omtrent de betichting van het lidmaatschap van een criminele organisatie, aangezien deze betichting tot een vrijspraak heeft geleid.

Die kritiek is geheel ten onrechte. In de bestreden beslissing wordt vooreerst over een groot aantal bladzijden verantwoord waarom het afwachten van de gerechtelijke eindbeslissing volgens de verwerende partij verantwoord was, meer bepaald van de bladzijden 11 tot en met 15. Er wordt vervolgens verwezen naar het advies van de tuchtraad waarin gewezen wordt op de dubbelzinnige opstelling van verzoeker, die slechts één van de gerechtelijke dossiers heeft overhandigd en die zich niet verzette tegen de beslissing om te wachten op de gerechtelijke eindbeslissing, op het complex karakter van het gerechtelijk onderzoek en op het feit dat een uiteindelijke vrijspraak voor een aantal onderzochte feiten geen afbreuk doet aan het gerechtvaardigd karakter van de beslissing om te wachten. Dit standpunt van de tuchtraad bevestigde aldus het standpunt van het politiecollege, dat de conclusie van het tuchtvoorstel dan ook bevestigt. Het bestreden besluit verduidelijkt derhalve wel degelijk en zulks op afdoende wijze waarom de verwerende partij de gerechtelijke eindbeslissing heeft afgewacht.

Ook wat de vrijspraak voor de betichting van het lidmaatschap van een criminele organisatie betreft, motiveert de tuchtoverheid genoegzaam dat dit “niet inhoudt dat het college ook voor deze betichting niet mocht wachten op het resultaat van de gerechtelijke procedure” omdat men “immers op voorhand niet

(kan) voorzien tot welk resultaat een onderzoek zal leiden” en “het dossier zelf en het feit dat het openbare ministerie voor deze betichting nog beroep aantekende ervan (getuigt) dat er toch aanknopingspunten waren voor een onderzoek naar dergelijke feiten”. De tuchtoverheid motiveert voorts: “In alle redelijkheid kan van een tuchtoverheid niet verwacht worden dat ze dergelijk onderzoek zelf moet voeren en kan in alle redelijkheid haar niet verweten worden dat ze daaromtrent wacht op het resultaat van het gerechtelijke dossier. Het wachten op de gerechtelijke uitspraak was nuttig zowel wat betreft de feiten (de vrijspraak voor het lid zijn (van) de criminele organisatie houdt in dat dit geen tuchtfeit meer kon zijn) als wat de strafmaat betreft (het Hof weerhoudt ernstig opzet). Zeker gelet op de betwisting die INP Segers terzake voerde.”. Deze motivering is afdoende en stelt verzoeker genoegzaam in staat te weten waarom de tuchtoverheid de gerechtelijke eindbeslissing omtrent de betichting van het lidmaatschap van een criminele organisatie heeft afgewacht.

Uit de bestreden beslissing blijkt ten slotte afdoende waarom de tuchtoverheid de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege heeft opgelegd niettegenstaande het feit dat verzoeker tot inkeer is gekomen en het lange wachten voor hem ondraaglijk was geworden. Bij het bepalen van de strafmaat wijst de verwerende partij op het oordeel van de tuchtraad dat een politionele overheid onmogelijk een inspecteur kan vertrouwen die de betrokken criminelen verwittigt van een nakende inval en dat, zelfs als dit in een bevestiging zou gebeuren, dit een blijk van gebrek aan inzicht in de meest essentiële beroepspllichten als politie-ambtenaar en een zodanige normvervalsing is die op zich voldoende is om het vertrouwen in de ambtenaar weg te nemen. Het politiecollege wijst er dan ook op dat de vertrouwensband met verzoeker onherroepelijk verbroken is en legt, omwille van de door verzoeker ingeroepen verzachtende omstandigheden, de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege in plaats van de afzetting op.

De bestreden beslissing is dan ook genoegzaam gemotiveerd, zowel vanuit formeel als materieel oogpunt.

Het derde middel is niet ernstig.

D. Vierde middel

Uiteenzetting van het middel

8.1. In een vierde middel, afgeleid uit de schending van het non bis in idem beginsel, voert verzoeker aan dat hij reeds vanaf 15 september 2008 voorlopig geschorst is bij ordemaatregel, en dat deze ordemaatregel vijf en een half jaar geduurd heeft, te weten tot op de dag van de betekening van de bestreden beslissing. Aangezien deze ordemaatregel onmenselijk lang heeft geduurd, is het volgens verzoeker duidelijk dat deze moet beschouwd worden als een verkapte tuchtmaatregel en heeft hij aldus reeds een tuchtstraf voor de hem ten laste gelegde feiten gekregen. Ook de omstandigheid dat verzoeker reeds strafrechtelijk veroordeeld werd, waarbij rekening werd gehouden met de voorbeeldfunctie van verzoeker bij de strafmaat, houdt volgens hem een schending van het non bis in idem beginsel in.

Beoordeling

8.2. Het beginsel “non bis in idem” houdt in dat eenzelfde feit geen tweemaal mag worden bestraft met straffen van dezelfde aard. Eenzelfde feit mag aldus geen tweemaal tuchtrechtelijk worden bestraft. Het beginsel belet evenwel niet dat voor dezelfde feiten maatregelen of sancties van verschillende aard worden opgelegd.

Zoals de verwerende partij dan ook terecht opmerkt, belet het “non bis in idem”-beginsel niet dat de tuchtoverheid een ambtenaar die strafrechtelijk veroordeeld wordt een tuchtstraf, zijnde een maatregel van een andere aard, oplegt. De strafrechtelijke veroordeling stond er dan ook niet aan in de weg dat verzoeker ook tuchtrechtelijk werd gesanctioneerd voor dezelfde feiten.

Het opleggen van een ordemaatregel belet evenmin dat later een tuchtstraf wordt uitgesproken. Een ordemaatregel verschilt immers van een tuchtmaatregel doordat een ordemaatregel louter de goede werking van de dienst

beoogt, waarbij de schuldvraag niet wordt gesteld of open blijft, terwijl een tuchtmaatregel ertoe strekt een ambtenaar voor een tekortkoming te bestraffen.

Te dezen blijkt dat aan verzoeker met een beslissing van 15 september 2008 de ordemaatregel van de voorlopige schorsing werd opgelegd en dat deze ordemaatregel telkenmale verlengd werd tot op de datum van de bestreden beslissing. In de mate verzoeker thans aanvoert dat de hem opgelegde ordemaatregelen eigenlijk een verkapte tuchtstraf inhouden, betwist hij de wettigheid van deze beslissingen. Geen enkele van deze beslissingen werd evenwel door verzoeker aangevochten, zodat deze beslissingen definitief zijn geworden en verzoeker de eventuele onwettigheid ervan niet meer kan inroepen in het kader van de thans voorliggende procedure.

Het vierde middel is niet ernstig.

E. Vijfde middel

Uiteenzetting van het middel

9.1. In een vijfde middel stelt verzoeker de redelijkheid bij de beoordeling van de bestreden tuchtstraf in vraag omdat bij het voorstel van de zware tuchtstraf van het ontslag van ambtswege geen rekening werd gehouden met zijn blanco strafblad, met het feit dat hij “een graag geziene collega” was, met het feit dat hij een eenmalige misstap beging en tot inkeer is gekomen en met het feit dat is komen vast te staan dat hij geen banden had met het criminele milieu. Verzoeker acht dan ook het redelijkheids-, het evenredigheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel geschonden.

Beoordeling

9.2. Verzoeker betwist niet dat de tuchtoverheid bij het bepalen van de strafmaat in de eerste plaats rekening moet houden met de ernst van de feiten.

In de bestreden beslissing wordt uitdrukkelijk gemotiveerd waarom de ernst van de feiten de strafmaat verantwoordt, meer bepaald omdat

- de geheimhouding van informatie voor politieleden die hun medewerking verlenen aan een onderzoek, van cruciaal belang is;
- de schending van het beroepsgeheim een handeling is waarmee bovendien het vertrouwen van burgers in de politiediensten, wordt geschaad;
- het beroepsgeheim bovendien ook één van de fundamenteën is waarop het vertrouwen van het politiebureau in de afzonderlijke politieleden gebaseerd is;
- verzoeker bij het schenden van zijn beroepsgeheim een lopend onderzoek in het gedrang heeft gebracht en tegelijkertijd de vlucht van een gezocht crimineel mogelijk heeft gemaakt en de veiligheid van de collega's politieofficieren in het gedrang heeft gebracht;
- verzoeker daarbij wetens en willens heeft gehandeld;
- het politiecollege ook wat betreft de schending van het beroepsgeheim rond de alcoholcontroles het oordeel van het Hof deelt, namelijk dat dergelijke gegevens niet voor openbaarmaking bestemd zijn.

Verzoeker lijkt de ernst van de feiten op het eerste gezicht niet te betwisten, doch stelt de redelijkheid van de bestreden beslissing in vraag omdat volgens hem met de door hem aangebrachte verzachtende omstandigheden geen rekening werd gehouden.

Dienaangaande blijkt uit de motivering van de bestreden beslissing dat omtrent de strafmaat wordt gesteld dat het politiecollege de overwegingen van het hof van beroep onderschrijft (meer bepaald dat de feiten ernstig zijn, zeker wat betreft het tippen van de hoofdverdachte, en dat de geheimhouding van de nakende arrestatie cruciaal was voor het onderzoek, nu het vrijgeven hiervan niet alleen het onderzoek in gevaar brengt en het bovendien mogelijk maakt dat de hoofdverdachte zich aan Justitie onttrekt, maar het van aard is om de veiligheid van de collega's politieofficieren in het gedrang te brengen). Het politiecollege wijst erop dat het hof van beroep zeer uitdrukkelijk de maximale gevangenisstraf heeft opgelegd maar omwille van het blanco strafregister de straf voor een gedeelte met uitstel heeft verleend. De tuchtoverheid stelt daarbij uitdrukkelijk dat zij “zich (kan) vinden in een gelijke gedachtegang”, met andere woorden, de tuchtoverheid houdt eveneens rekening met verzoekers blanco strafregister waar zij de initieel voorgestelde tuchtstraf van de afzetting omzet in het ontslag van ambtswege. Te dezen stelde de tuchtoverheid immers in het

voorstel van tuchtstraf van 29 april 2013 aanvankelijk de afzetting voor. In de beslissing van 10 juni 2013 tot voorstel van de zware tuchtstraf wordt weliswaar gesteld dat de feiten op zich de zwaarste tuchtstraf van de afzetting verantwoorden, maar dit voorstel wordt niettemin gemilderd tot de tuchtstraf van het ontslag van ambtswege “om reden van proportionaliteit” met de door verzoeker tijdens de hoorzitting van 4 juni 2013 aangehaalde persoonlijke omstandigheden. In de bestreden beslissing wordt deze conclusie van het tuchtvoorstel bevestigd.

Wat het eenmalig karakter van de feiten betreft, wijst de verwerende partij er terecht op dat in de bestreden beslissing wordt toegelicht dat dit niet opweegt tegen de blijk van gebrek aan inzicht in de meest essentiële beroepsplichten als politieambtenaar en dat dit getuigt van een zodanige normvervaging, die op zich voldoende is om het vertrouwen in de ambtenaar weg te nemen.

Wat betreft het feit dat uit het gerechtelijk onderzoek is gebleken dat verzoeker geen banden had met het crimineel milieu, wijst de verwerende partij er eveneens terecht op dat een dergelijke stelling in de bestreden beslissing nooit als uitgangspunt is gehanteerd of als kritiek aan het adres van verzoeker is geformuleerd. De strafrechtelijke aantijging van lidmaatschap van een criminele organisatie, waarvoor verzoeker uiteindelijk is vrijgesproken, werd niet in de beoordeling van de strafmaat betrokken.

In de bestreden beslissing wordt aldus wel degelijk rekening gehouden met het blanco strafblad en de persoonlijke omstandigheden zoals geschetst door verzoeker om de voorgestelde straf van de afzetting proportioneel te herleiden tot het ontslag van ambtswege.

Het vijfde middel is niet ernstig.

10. Hieruit volgt dat niet voldaan is aan één van de bij artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State opgelegde voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te kunnen bevelen.

Die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van twintig mei tweeduizend veertien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

André Beirlaen,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Nick Hollevoet,	toegevoegd griffier.

De griffier

De voorzitter

Nick Hollevoet

André Beirlaen